

Dagverslagen van Bart Deltour

25 januari 2026

Geert is huiswaarts getrokken. Sinds vrijdag stap ik alleen verder. Gisteren aangekomen in Gubbio. Dinsdagavond normaal aankomst in Asissi. Zalige tocht.

In grote lijnen optimaal soms bijna lente-achtig weer. Enkele ijskoude windstormen waren de uitzondering. Soms wat zoeken naar slaapplekken die open zijn. Onderweg op de trail zelf niks of niemand te bespeuren. Buiten een hert met een groepje reeën een aanrader.

27 januari 2026

Deze ochtend vertrokken in de vrieskou. Op de middag hoogzomer. Het is middag als ik dit schrijf. Straks kom ik aan in Asissi na 16 stapdagen. Het valt me op - en het begon gisteren al - dat mijn voetstappen beginnen te vertragen. Mijn pelgrimsenergie verlangzaamt. Alsof ik mijn aankomst in Asissi wens uit te stellen. Alsof ik verlang langer in de natuur te blijven. Daar waar Franciscus het liefst vertoefde. En daar waar ik hem ook het meest heb gevoeld. Of liever daar waar ik vermoed ervaren te hebben wat hij ten diepste ervaren heeft. De verbinding met Moeder Aarde en de innige dankbaarheid voor alles wat we van haar mogen ontvangen. Dat broeder Zon zo zomerwarm aan de Hemel staat helpt om dit diep te beleven alsook om zo lang mogelijk buiten te blijven en het aankomen uit te stellen. Maar aankomen zal ik en dat zal zowel voltooid verleden einde zijn als volkomen toekomstgericht nieuw begin. Wat een gezegende tocht. Wat een overvloed aan gaven. Dankbaar verbonden met alle sympathisanten van de Weg en alles en iedereen. Pace e Bene.

31 januari 2026

Gisteren Assisi verlaten na twee regendagen. Was spannend of de condities gunstig zouden zijn om de Monte Subasio over te trekken. En dat waren ze. Wat een ongelooflijke ervaring. Wat een magische plek. Staat diep gegrift in mijn hart. Een dag om te koesteren. ✨

De tocht over de Monte Subasio was des te indringender omdat ik bijna 48 jaar geleden als twintigjarige samen met mijn toen nog toekomstige echtgenote Brigid (toen 18 jaar) en mijn jongere broer Peter (met wie ik tot mijn huwelijk al mijn kamers deelde) samen de berg ben ik opgeklommen tijdens een jongeren Assisi-reis. Beiden zijn onlangs overleden. Mijn dankbaarheid betuigen voor alles wat ik van hen mocht ontvangen was één van de aanleidingen voor deze tocht. En of ze naast me liepen tijdens de beklimming. En of ze me vooruitduwden. Ik durf zelfs te vermoeden dat ze voor het schone weer zorgden...

5 februari 2026

In Spoleto een extra dag nemen om het stadje te verkennen was een goed idee. Heel veel te bezichtigen en te beleven. Het was Candelora /lichtmis en het was een zonnige zomerse dag. Maar dat was enkel zomers naar de maatstaven van ons land antwoordden de Italianen me toen ik dit deelde. Voor hen was het hooguit een maartse lentedag. Verschillende Italianen wisten me ook te vertellen dat als de zon schijnt op Candelora het zal winteren veertig dagen erna. Het heeft inderdaad de voorbije twee dagen veel geregend. Op de een of andere wijze deerde het me niet. Ik voelde zelfs een soort blijdschap bij het ontvangen van de regen. Een soort innerlijke rust ondanks of net dankzij de uiterlijke weersomstandigheden. Een soort

naar binnen keren ook omdat er door de mist en de regen buiten ook niet zoveel te zien was. En binnenin doken prachtige vergezichten op, onvermoede panorama's en details toonden zich als nooit tevoren. Alsof nu pas de innerlijke tocht en de beweging naar binnen zich helemaal kan onvouwen. Een heel bijzondere ervaring waarvan ik benieuwd ben (en ook weer niet) wat zich daarin nog zal/kan tonen.

Vanuit Spoleto combineerde ik twee dagtochten in één rechtstreeks naar Ferentillo omdat ik geen slaapplekken vond. Patrico is nog dicht. En omdat de alternatieve route onderbroken was door een wegverzakking.

Op de zigzag bergflank net voor Patrico sneed de ijskoude wind samen met de striemende regen door merg en been. Het waaide zo snoeihard dat ik echt dacht dat ik ging vliegen als een vogel in de lucht. Gelukkig kwam er snel de afdaling waardoor ik minder wind ving. Door de regen echter was het pad modderig en glibberig en uiterst gevaarlijk. Zeker langs de richelpaden dacht ik "als ik hier val ben ik een vogel voor de kat". Er is immers geen bereik en in de meer dan 20 dagen dat ik op stap ben, ben ik onderweg geen levende ziel tegengekomen. Maar ik heb uiterst goede en waakzame engelbewaarders. Daar ben ik nu meer dan ooit van overtuigd.

In Ferentillo sliep ik in een parochiezaaltje voor een donativo (je geeft wat je wil) Ik vergeet nooit de paraplu die ik kreeg om droog te blijven als ik boodschappen zou doen. Ik kwam immers helemaal doorweekt aan. Zoveel zorg. Ik ontvang het met heel mijn wezen..

De shortcutklim voorbij Ferentillo na het dorpje Monterivoso (ik noem soms plaatsen omdat wie er al geweest is dit zal herkennen)... daar die klim was één van de pittigste die ik al gedaan heb. Niet alleen omwille van de hellingsgraad. Dat zeer zeker ook. Maar door de regen was alles glibberig, modderig en zompig. Geen gemakkelijk parcours. Aan de bron aangekomen liep ik dan nog verkeerd en kwam ik in een heel zompig terrein waar 1 paard stond maar daar hadden zeker ook de koeien op vertoefd die wat verder vrij rondliepen. Het voelde als moeras. Maar ik ben terecht gekomen en de rest verliep vlot.

Toen ik eindelijk de weg bereikte dacht ik natuurlijk ook even dat ik misschien beter de langere comfortabele variant had kunnen nemen maar ik was toch blij dat ik de shortcut gedaan had. Het maakt toch onmiskenbaar deel uit van dit heerlijk avontuur. Gisteren in het afgelegen berghotel Don Bosco was ik de enige hotelgast. Deze avond terug met donativo bij het haardvuur in een koud huis maar het onthaal en de cena/ avondeten waren hartelijk, deliciaus en genereus.

Vandaag langs de oude beuk van Franciscus gepasseerd waar hij vaak zou hebben gebeden. Toch wel bijzonder ook die plek. Jammer van de - ook wel begrijpelijke - afsluiting. Ook een lange babbel gehad met een paardenherder. Zoveel wijsheid. Zoveel eenvoud. Onze meesters. We ontmoeten ze op de meest onverwachte momenten en plaatsen.

De tocht gaat verder. Meer en meer inwaarts. Dit was het voor deze keer. Tot ik weet niet wanneer. Misschien wel in Rome

6 februari 2026

Hier in Rieti zou Franciscus het Zonnelied (dat zijn oorsprong in Damiano vond) voltooid hebben. Daarin deze zin

*"Geloofd zijt Gij, mijn Heer, door broeder wind
en door de lucht en de wolken,*

*het helder weer en ieder jaargetijde,
waardoor Gij uw schepselen in leven houdt.”*

De wind heeft het me soms heel erg moeilijk gemaakt. Hier een korte persoonlijke reflectie over eerst mijn worstelen daarna mijn vrede met de wind... geen betere plek om dit te delen dan waar hij het Zonnelied schreef. Het evolueert misschien in de toekomst tot een gedicht voorlopig de gedachte.

O wind die rakelings en snoeihard over de bergkammen scheert en doorheen de kruinen van de cipressen schuurt en zingt zo o zo oorverdovend luid
gij die tot in mijn botten snijdt en me bijna opwaarts tilde
ik noemde je zenuwachtig, ongedurig, ongeduldig ook
en zowaar zo voelde ik me ook
toen besloot ik je passioneel te noemen, enthousiast, gedreven of gemotiveerd...
en zowaar zo voelde ik me ook.

7 februari 2026

Er zijn vele soorten regen

Er is bijvoorbeeld miezerregen en motregen, milde lenteregen, maartse buien regen, aprilse grillen regen, er is striemende regen en winterse hagelregen. Er zijn honderden soorten regen. Korte regen en lange regen..

Zo is er ook hevige, stevige onophoudelijke non stop regen. Deze regen vergezelt me op weg naar Greccio, de plek waar Franciscus de eerste kerststal bouwde. Ik blijf positief ondanks of dankzij de regen. De hele dag. Ik wist op voorhand immers vrijwel zeker dat er ongetwijfeld één zo'n dag zou tussen zitten. Dit was die dag. Geen energie verspillen dus in zeuren of sakkeren. Dit hoort erbij. Dit weet je gewoon. Zeker in deze periode van het jaar. En dus stap ik dapper en in lichte draf verder.

De regen verstoort mijn navigatiesysteem op meerdere wijzen en ik doe veel meer kilometers dan nodig is.

Maar ik blijf oprecht positief. Dit is de dag waarop het non stop - en niet zo licht ook - zou regenen. Positief selecteren. Een techniek die Brigid en ik leerden bij Ander Leven. Eén van de zeven sleutels om de chronische stress respons te stoppen. Wat heeft dit veel voor ons beiden betekend. De trainers Froukje, Marinka en Simone komen spontaan heel welkom aanwezig in mijn gedachten. Alsof ze me willen herinneren aan deze techniek. Precies op dat moment - het kan geen toeval zijn - kruist een dame met een hele grote paraplu mijn weg en ze lacht me toe: "de regen houdt van je". En of ze gelijk heeft. De regen houdt Onstuimig veel van me. Passioneel en Onophoudelijk houdt ze van me. En jazeker ik ben haar liefde waardig. Ik ga volledig in haar op en niets kan me van haar afleiden. Ik gun Contigliano amper een blik. Laat staan dat ik haar zou bezoeken. Ik volg de uitgestippelde route rond het stadje heen. En jazeker. Ik had het me voorgesteld. Ik had het me een half uur eerder ingebeeld bij het bekijken van de route op het natte scherm van mijn smartphone. En plots wordt die gedachte, dit stil verlangen werkelijkheid. Plots is daar die kleine pizzeria. Precies daar op de plek waar ik ze in mijn gedachten en fantasie verhoopt had. Preciezer en nauwkeuriger kon haast niet. Ik aarzel geen moment om binnen te gaan. Daar op die plek eet ik niet alleen een ovenheerlijke pizza en warm ik me op aan die oven die op dit gezegende moment op volle toeren draait. Daar op die plek heb ik ook een duizelingwekkend diep gesprek met de pizzavrouw. Zo eenvoudig, zo gewoon, zo nederig maar vanuit een zo doorleefd "weten" getuigt ze van mirakels en zegeningen. Warempel zo

waarachtig heb ik zelden iemand weten vertellen. Bijzonder ook hoe levens dan ook zo onverwacht én onmeetbaar aan elkaar lijken te raken.

Met hernieuwde energie beëindig ik mijn laatste twee uur van de natte dag. Dit is zo'n dag waarop zelfs alle bescherming tegen de regen tegen de regen niet op kan. Al mijn kleren zijn kloddernat en mijn schoenen staan letterlijk vol met water. Zou het morgen weer zo regenen? Iets in mij is er gerust in.

10 februari 2026

En dan vertrek je zondag voor dag en dauw omdat ze regen geven in de namiddag en je wil o zo graag voor de regen binnen zijn zoals we dat noemen. En dan zijn daar die wondere zichten en terugblikken op het stadje Greccio. Het leven is mooi. Moeder Aarde is prachtig.

Maandag van Stroncone naar Calvi dell' Umbria. De Aia staat veel te hoog. Ik besluit om de hoogwatervariant van van 5,2km niet te doen. Eerst op blote voeten door het water. De tweede keer met een grote sprong met dank aan mijn wandelstokken ook.

Heel blij met de rustige dag vandaag. Gisteren waren mijn benen zwaar. Mijn rugzak woog precies 5 kg zwaarder. Heel blij dat de laatste etappes korter zijn. Hier genietend in een zomers zonnetje op het pleintje in het stadje uit de 12de eeuw Cicignano. Heel bijzonder. Een hondje is me zeven kilometer blijven volgen tot aan le Cerque waar ik nu heerlijk geniet van een lieflijke omgeving

11 februari 2026

Vandaag terug een hondje die me kilometerslang volgde. Toch een bijzonder gevoel zo twee dagen na elkaar. Hij trotseerde zelfs mee een hele drukke verkeersweg en werd herhaaldelijk bijna omver gereden. Maar hij bleef me volgen. Welke boodschap hebben die hondjes voor mij vraag ik me dan af?

13 februari 2026

Ik ben op mijn stappen moeten terugkeren. Het water stond te diep en te krachtig aan de doorwaadbare plek aan de Farfa.

Luciano had me vier grote plastic zakken meegegeven om te gebruiken als een soort geïmproviseerde laarzen. Twee zakken in een per laars voor de stevigheid en touw om ze toe te binden rond mijn been. Ik zag onmiddellijk dat dit niet zou werken. Dan maar terug de beproefde methode die ik aan de rivier de Aia gebruikt heb. Schoenen uit. Regenbroek omhoog en het water in. Maar het water kwam al snel tot het mudden van mijn bovenbenen maar vooral het was immens krachtig. De stroom had me bijna re pakken en ik keerde wijselijk terug naar de oever. Het hele pad terug dan maar en de variant naar het klooster van Farfa. Ik heb Castelnuovo dus niet gezien.

Omdat in Fara geen slaapplekken waren ben ik dus enkele kilometers eerder in het klooster van Farfa gestopt om daar te overnachten. Het maakte me in zekere zin blij want dit blijken zusters van de heilige Brigida te zijn. Brigid de naam van mijn onlangs overleden echtgenote. Ik voelde haar kracht, haar moed, haar doorzettingsvermogen en volharding. Ze knipoogde naar me.

14 februari 2026

Het weerbericht meldde gevaarlijke regen. Emanuela stuurde me een berichtje dat ze code oranje gaven voor het weer. Dat ik voorzichtig moest zijn. Mijn dochter zei dat ik ook een dagje stappen kon skippen en lekker in de B&B kon blijven. En toch was ik getrokken om terug naar buiten te trekken en mijn pad te vervolgen. Het is iets wat wellicht moeilijk te begrijpen is als je nooit zo onderweg bent geweest. Iets drijft je. Iets verbind je met de Weg. Het is een soort gewoonte, patroon, ritme, cadans. Noem het gerust een verslaving. Een gezonde denk ik. Misschien herkennen andere pelgrims dit wel. Deze drive. Deze flow. Deze gedrevenheid. In elk geval ik was vroeg op weg.

Toen ik bij het verlaten van Montelibretti in de verte de donkergrijze zwarte wolken zag versmelten met de aarde, voelde ik enige twijfel opkomen in mezelf. Het kan je vreemd in de oren klinken maar ik vroeg om een teken of het wel veilig was. Twee seconden later verscheen een prachtige volle regenboog (foto). Ik besliste om mijn tocht te vervolgen. Even later striemde de regen tegen mijn huid en kleren. Nog wat later evolueerde het naar een echte zondvloed. De weg veranderde in een rivier (foto's). Op vele plaatsen was het moeilijk doorkomen. En toch bleef ik in de zone. Ik was onderweg op het vertrouwde pad waar zovelen van jullie eerder liepen of straks zullen lopen. Ik voelde me gedragen. En toen bij het naderen van Monterotondo de zon weer even kwam piepen (foto), voelde ik haar enorme onvoorwaardelijke liefdeskracht die mijn levenskracht voedde. Het Zonnelied van Franciscus is deze weken dieper dan ooit in mij gaan wonen. Wat een prachtig ode aan het Leven en de Liefde, aan de Vrede en het Licht.

De zon en de regen spelen haasje over. Woensdag en donderdag regen. Vrijdag Zon (de grootste olijfbom van Europa gezien maar ik deel twee olijfbomen (foto's) die door minder mensen zijn gezien maar wel heel veel ontzettend veel te vertellen hebben). Vandaag regen. Morgen terug helblauwe hemel met zomerse zon. Over twee dagen ben ik in Rome. En elk muntstuk heeft drie kanten.

maandag 16 februari 2026

Precies zoals ik verlangzaamde bij het naderen van Assisi, zo verlangzaamde ik gisteren ook in het natuurgebied, terwijl ik in de verte Rome zag liggen.

Eens de Marcigliani voorbij merk ik dat ik sneller stap. Toch ben ik niet gehaast. Op deze laatste dag op de brug van Monte Sacro kijk ik naar de oude romeinse poort, de Ponte Nomentana.

Even verderop blik ik nog even achterom en zie midden het wirwarrige stadsbeeld onverwacht nog een glimp van de bergen en de pure, ongerepte natuur waar ik uit vandaan kom.

Voor mij en rondom mij is er drukte en lawaai. Ik voel dat ik me afscherm en naar binnen keer. Genoeg herinneringen om dat te doen. Ik kruip in mijn verbeelding onder Sasso Spicco, de grote overhangende rots van ongeveer 60 meter lang. Franciscus kwam er veel en zou er eens met een nachtegaal de lof van de goddelijke liefde bezongen hebben. Ik zie mezelf geborgen zitten dicht tegen de wand aan terwijl ik staar naar de grote waterval wat verderop. Ik kruip in de Sacro Speco, de rotsspleet waar Franciscus in kroop. Ik volg hem zo diep als ik kan. Ik wandel in de sneeuw op Monte Subasio samen met Brigid en Peter en iedereen die er bij was in onze jonge jaren. Ik beleef de diepe, mystieke energie van zoveel plaatsen die me onderweg met een eenvoudig maar ontgensprekelijk gezag uitnodigden om de stilte in mezelf te herontdekken. Ik beklim samen met Geert opnieuw de berg naar La Verna. Ik zit binnenin het kleine authentieke kerkje van Porziuncula maar dan in een open vlakte zonder de basiliek eromheen. Ik kijk naar de stenen bedden en de houten kussens

waar Franciscus op sliep. Ik geniet van het vergezicht vanuit Montecasale. In voel het sacrale van de bossen van Monteluco voorbij Spoleto. Ik zie Greccio terugkijkend in de nevel liggen. Ik zie zoveel.,Ondertussen houd ik mijn snelle tred aan. Zelfs in de gietende regen, toen ik ook rapper wilde gaan. liep ik trager dan nu. Is het de drukte van deze wereldstad die me voortstuwt?

Sint Jan van Lateranen en de beeldengroep van Franciscus en zijn broeders wat verderop, voelen niet als het eindpunt. Ik vervolg mijn pad richting Sint-Pietersplein. Ik zie alle plaatsen waar ik geslapen heb. Soms met vier lagen kleren en vier lagen dekens. Ik zie de kleine, eenvoudige tekenen van zorg en menselijke warmte van de hosts. De paraplu die achterblijft voor mij zodat ik niet opnieuw nat hoeft te worden. Het hardgekookt eitje dat meegegeven wordt voor onderweg. Het oppikken aan het eindpunt voor de enige slaapplek op 7 km van de route en s' anderendaags terugbrengen naar dezelfde plek die dan startplek is geworden. De kleine en grote suggesties van hosts waar ik onderweg moet op letten. Het gratis ontbijt dat onverwacht aangeboden wordt. De speciale pelgrimsprizen. Het veldbed in de parochiezaal.

Ik merk dat ik sneller en sneller ga. Straks val ik nog over mijn eigen benen. Ik ben gedurende deze voetreis werkelijk doorheen alle seizoenen gegaan en ik heb het opnieuw koud en warm. Ik ben opnieuw doorregend en doorkleumd. Maar bovenal word ik omwarmd door die heerlijke Italiaanse zon die me zo nabij was deze tocht.

Ik kom voorbij het colloseum en vele andere prachtige gebouwen. Ik merk ze nauwelijks. Een brug over de Tiber. En dan is het zover. Het Sint-Pietersplein en de Sint-pietersbasiliek. Ik toon mijn Credenziales aan een pelgrimskantoor links net voor het eigenlijke plein, krijg een stempel en wordt daarna naar rechts geleid. Voorbij de ellenlange rijen van wachtende mensen voor de basiliek wordt ik verwezen naar de plek rechts opzij in de basiliek. Daar waar de testimoniums worden uitgereikt. Ik word er onthaald als een koning. De vrijwilligers zijn zo lief en enthousiast dat ik plots overmand word door emoties. Brigid en Peter lijken plots onherroepelijk en onherstelbaar ver weg. Daar is geen voetreis tegen opgewassen. Doch heel snel wint de grote dankbaarheid voor alles wat ik van hen mocht ontvangen - en dat is onnoembaar veel - heel snel wint die dankbaarheid het terug van het gemis. Deze tocht is zinvol en mooi geweest. Ik kan het iedereen aanbevelen.

Ben ik veranderd? Zeer zeker! Ben ik dezelfde gebleven? Ook zeer zeker! Deze voetreis heeft me stap voor stap en o zo trefzeker dichterbij mijn diepste zelf gebracht.

Ik heb jullie gevoeld stappers die me voorgingen. Ik heb het gevoel dat ik jullie ken. En jullie stappers die nog verlangend uitkijken... Ik zie jullie, allen die jullie voorgingen, volgen binnenkort ... Verlang maar. Essentieel onderdeel van de reis. Ik ben nu aan terugblikken toe. Even essentieel onderdeel.

Grote dankbaarheid voor Ruud en Pieter en voor de wegbereider van dit alles ... Kees Roodenburg. Ik heb hem nooit gekend maar ik zie hem verkennend zoeken naar paden waar Franciscus misschien, vermoedelijk, wellicht gewandeld heeft. Ik zie hem vooral zoeken naar paden die onze Moeder kent. En of hij ze gevonden heeft. Niet altijd en overal. Maar in elk geval veel meer dan in de Via di Francesco. En vooral... er zitten echte pareltjes tussen. Voor wie twijfelt. Gewoon DOEN !!! Het boekje de Franciscaanse Voetreis (en alles wat erbij hoort) ... een must.

Pace e Bene iedereen. En dank om mee te stappen. Dank om me te lezen.